

Quick Scan Wnb

Molenstraat 157a

Soest

Quick Scan Wnb

Molenstraat 157a

Soest

Titel	Quick Scan Wnb Molenstraat 157a Soest
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	30 september 2020
Status	1 ^e versie

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	8
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	8
4.8	Ongewervelden	8
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Molenstraat 157a in Soest bevindt zich een voormalige gemeentewerf met heemtuin. Het voornemen is om het terrein te ontwikkelen voor woningbouw. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/ verordening (Nederlands Natuurnetwerk/NNN).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quick scan is een momentopname en geen standaardveldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Utrecht. In 2017 is de locatie in hetzelfde kader onderzocht door Staring Advies [1,2]. Daarbij heeft ook een vleermuisonderzoek plaatsgehad naar vlieg- en foerageerroutes. De gegevens van deze onderzoeken zijn meegenomen in onderhavige quick scan. Op 15 september 2020 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied (fig. 2-6) wordt gevormd door een terrein met een oppervlakte van circa 1,3 hectare. Het grootste deel is verhard. In de noordwesthoek staat een loods. Het noordelijke deel en de randen zijn begroeid met struiken en een scala aan naald- en loofsoorten waaronder wilde peer en winterlinde. Het noordelijke deel van de oostrand bestaat uit beuken. De meeste bomen hebben een beperkte diameter (10 - 30 cm) maar enkele bomen rond de loods en sommige beuken zijn ouder. Langs de oost-, zuid- en zuidwestrand ligt een begroeide wal. Langs de zuidwestgrens loopt een greppel en in de zuidoosthoek een verdieping die beiden geen water bevatten tijdens het veldbezoek. In het noordelijke bevindt zich een vijvertje dat wel water bevatte. De locatie ligt op de rand van een woonwijk en een onbebouwde enk die naast het plangebied in gebruik is als moestuinencomplex.

Figuur 2. Projectgrens Balkon-Zuid fase 3 (rood).

Figuur 3. Loods in de noordwesthoek van het terrein.

Figuur 4. Oude beuken in het noordelijke deel.

Figuur 5. Centrum terrein in noordelijke richting gezien.

Figuur 6. Centrum terrein in zuidelijke richting gezien.

Figuur 7. Jonge naaldhoutopstand aan de westzijde.

Figuur 8. Ruigte op het voormalige werkterrein.

1.4 Ingreep

Het voornemen is om vier appartementencomplexen op de centrale as van het terrein te realiseren. De bebouwing en verhardingen zijn grotendeels geprojecteerd op het voormalige werkterrein van de gemeentewerf. Het grootste deel van de begroeiing blijft behouden, in ieder geval de oudere bomen en de randbeplanting langs de west- en oostzijde en de beukenopstand in het noorden.

Figuur 9. Voorlopig ontwerp herinrichting gemeentewerf.

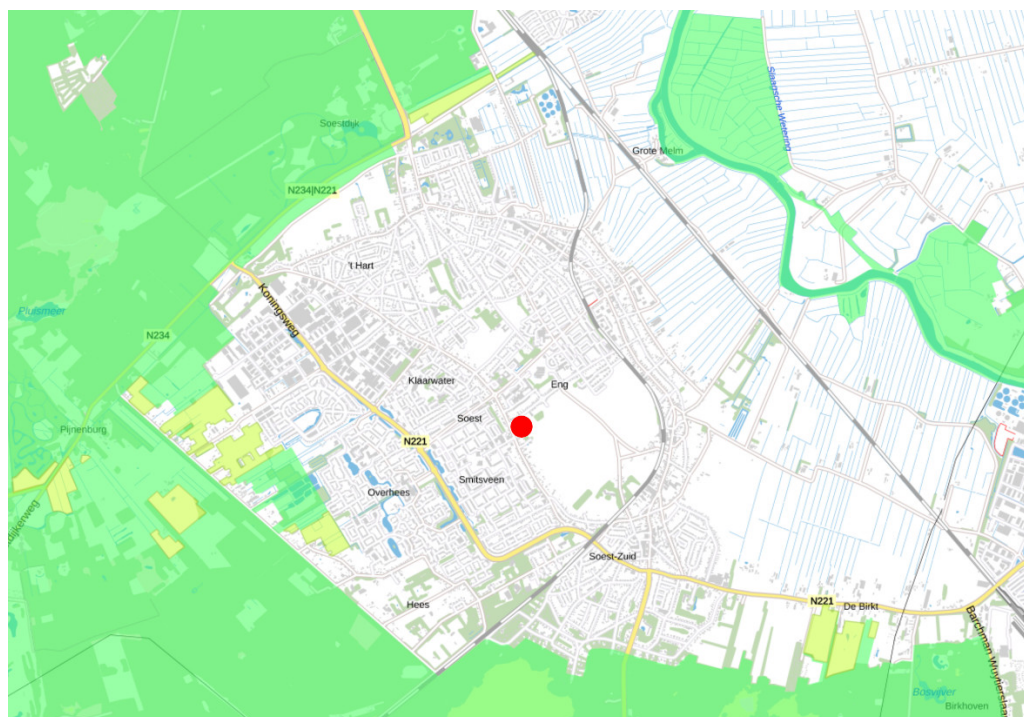
2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Soest en is geen onderdeel van beschermde gebieden. Rond Soest liggen onderdelen van het Nederlandse Natuurnetwerk (NNN). De afstand van het plangebied tot het NNN bedraagt minimaal anderhalve kilometer. In de nabije omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. De afstand tot dergelijke gebieden bedraagt minimaal tien kilometer.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plan heeft geen oppervlakteverlies van beschermde gebieden tot gevolg. Gelet op de beperkte schaal van het project en de grote afstand tot beschermde gebieden is externe werking uit te sluiten. Met het oog op het gewijzigde stikstofbeleid is mogelijk wel een aeriusberekening vereist.

Figuur 10. Ligging plangebied (rood) t.o.v. het NNN.

3 NDFF-gegevens

In de NDFF zijn van de afgelopen tien jaar geen waarnemingen van beschermde soorten uit het plangebied bekend. Rond het plangebied zijn voornamelijk algemene, beschermde soorten waargenomen waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. Van de strikter beschermde soorten zijn met name losse waarnemingen van vogels gedaan. Verder is eekhoorn (Wnb - andere soorten) eenmaal in de omgeving gemeld. Op het moestuinencomplex komt een populatie sleedoornpage (Wnb - andere soorten) voor.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het terrein is al enige jaar onbeheerd waardoor plaatselijk sterke verruiging is opgetreden. Met name op beschaduwde plaatsen bij opgaande begroeiing zijn grote haarden tuinbraam ontstaan. Verder komen soorten van voedselrijke bodem veel voor zoals grote brandnetel, hondsdrif, kleeftkruid en klimop. Op zonnige plaatsen groeit een ruderaal vegetatie met soorten als late guldenroede, boerenwormkruid, bijvoet, teunisbloem, honingklaver, ridderzuring en berenklauw. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden en gelet op de ontwikkeling van de begroeiing is dit ook niet te verwachten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd.

Er zijn geen soorten daadwerkelijk waargenomen maar wel zijn sporen gevonden van kleine zoogdieren in de vorm van holen. Op het terrein zijn geen grotere verblijfplaatsen gevonden. Het plangebied is geschikt voor algemene (spits)muizen en verder zijn soorten als egel en konijn mogelijk. Het voorkomen van de kleinere marterachtigen is mogelijk maar niet heel waarschijnlijk gezien de stedelijke ligging. Eekhoorn is niet waargenomen en ook zijn geen nesten gevonden. De soort komt plaatselijk voor op bosrijke plaatsen aan de randen van Soest. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van eekhoorn in en rond het plangebied te verwachten. Andere soorten zoogdieren zijn alleen als passant te verwachten. Voor de te verwachten zoogdieren geldt een algemene vrijstelling van de Wnb in geval van ruimtelijke ingrepen.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd volgens het regime van de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat het gehele functionele leefgebied jaarrond is beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. In de bomen zijn geen evidente holten gevonden die geschikt zijn voor grotere (kraam)kolonies. Hier en der is wel een beginnende holte gevonden. Het is niet heel waarschijnlijk dat zich verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen bevinden maar de aanwezigheid van kleine zomerverblijven van bijvoorbeeld ruige dwergvleermuis in kleine holten en achter los schors zijn niet geheel uit te sluiten. Dit is alleen mogelijk in de oudere bomen in het noordelijke deel en bij de loods. Deze bomen blijven behouden. De bomen op de plaats van de feitelijke ontwikkeling hebben een te geringe diameter om over potentiële verblijfplaatsen te beschikken. Het enige gebouw op het terrein is de loods die is opgebouwd uit metalen damwandplaten. Het gebouw is ongeschikt voor verblijfplaatsen. Vanwege de structuurrijke omgeving met woningen en tuinen, en de beperkte oppervlakte van het plangebied is een wezenlijke rol van het terrein als geleiding in vliegroutes uit te sluiten. Het is aannemelijk dat het terrein onderdeel is van het foerageergebied van vleermuizen. In 2017 [2] is geen belangrijke rol van het terrein als foerageergebied gevonden. Het is niet te verwachten dat dit is veranderd. Omdat de randbeplanting grotendeels behouden - waaronder de oudere bomen die het belangrijkste zijn binnen een foerageergebied - is een negatief effect op de functie als foerageergebied uit te sluiten.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

De locatie is na het broedseizoen bezocht; een broedvogelinventarisatie heeft niet plaatsgevonden. Op het terrein waren gebruikelijke soorten van bos en struweel aanwezig zoals houtduif, zanglijster, merel, vink, koolmees, roodborst en winterkoning. Dergelijke algemene soorten zijn te verwachten als broedvogel.

Het terrein is niet geschikt voor broedvogels met vaste nestplaatsen van gebouwen. De loods biedt geen geschikte nestgelegenheid voor soorten als huismus en gierzwaluw. De opgaande begroeiing is in principe geschikt voor broedvogels met vaste nestplaatsen van bomen. In de bomen zijn echter geen grotere nesten gevonden die duiden op aanwezigheid van vaste nestplaatsen van bijvoorbeeld roek of buizerd.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is geschikt als voortplantings- en landhabitat op grond van de aanwezigheid van een vijvertje en veel dekking. Mogelijk zijn ook de greppels in het voorjaar watervoerend. De wateren hebben een sterk beschaduwde ligging. De omgeving van het terrein wordt gevormd door een droge enk; oppervlaktewater ontbreekt hier met uitzondering van tuinvijvers. Op grond hiervan zijn alleen algemene soorten amfibieën te verwachten - zoals bruine kikker en gewone pad - waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is niet geschikt voor reptielen vanwege het ruige, voedselrijke karakter, de geringe oppervlakte en de geïsoleerde ligging in stedelijk en landbouwgebied. Een negatief effect op reptielen in het algemeen is uitgesloten.

4.7 Vissen

In het plangebied komt geen natuurlijk oppervlaktewater voor. Een negatief effect op beschermde vissoorten is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Ten oosten van het plangebied komt een populatie sleedoornpages voor maar binnen het terrein komt geen sleedoorn voor. Ook voor de andere beschermde soorten ongewervelden ontbreekt geschikt habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied zijn algemene soorten zoogdieren en amfibieën te verwachten waarvoor een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. Broedvogels zonder vaste nestplaatsen zullen zeker aanwezig zijn gedurende het broedseizoen. Kleine verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet geheel uit te sluiten in de bomen die behouden blijven. Het is aannemelijk dat het terrein tot het foerageergebied behoort van vleermuizen maar een negatief effect is uit te sluiten omdat de meeste begroeiing behouden blijft met name de oudere begroeiing. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Vrijstelling		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen			Geen effect	
Vleermuizen	Foerageergebied			Geen effect	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Zeker
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten		Vrijstelling		
Reptielen		X			
Vissen	Alle soorten	X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in of in de omgeving van beschermde natuurgebieden. Vanwege de grote afstand tot natuurgebieden en de beperkte schaal van het project is een negatief effect uit te sluiten. Mogelijk is wel een Aeriusberekening noodzakelijk in verband met het gewijzigde stikstofbeleid.

5.2 Beschermde soorten

Kleine zoogdieren en amfibieën (Wnb-Nationaal art. 3.10)

In het plangebied zijn algemene, licht beschermde kleine zoogdieren en amfibieën te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling van de Wnb geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn art. 3.1)

In de ruigte en opgaande begroeiing moet rekening worden gehouden met broedvogels. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen is verstoring van broedsels en sterfte evident. Daarom dient het bouwrijp maken buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Eventuele kap boom en aanleg stuw buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep). Evt. riet kort houden.
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

1. Wamelink, S., 2017. Aanvullend vleermuisonderzoek,
2. Molenstraat 157a in Soest. Staring Advies, Hoog-Keppel.
3. Wamelink, S., 2017. Quicksan natuurtoets, Molenstraat 157a in
4. Soest, tussentijdse rapportage. Staring Advies, Hoog-Keppel.
5. www.ndff.nl
6. www.provincie-utrecht.nl
7. www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.